

H O T Ă R Î R E

28 septembrie 2006

Colegiul civil și contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău în componența:

Președintele ședinței, judecător

Pruteanu Victor

Grefier

Sîrbu Svetlana

Cu participarea interpretului

Roșca Alina și Uncuța Svetlana

Examinând în ședință publică pricina civilă SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir către SRL „Armfarm” privind apărarea dreptului de autor și drepturile conexe, obligarea încetării utilizării designului, încasarea compensației, repararea prejudiciului moral;

și acțiunea SRL „Armfarm” către SRL „AKM Veteran”, Axionov Vladimir și AGEPI privind anularea certificatului de înregistrare a obiectelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe,

A C O N S T A T A T:

SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir s-au adresat la 10.09.2005 cu acțiune către SRL „Armfarm”. Au solicitat apărarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, obligarea încetării utilizării ilegale a designului gheretei companiei „AKM Veteran”, încasarea compensației în mărime de 300 000 lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Au invocat în acțiunea inițială și suplimentară reclamantii și au declarat în ședință reprezentanții lor, Bodiul Tatiana și Muravschi Alexandru, că prin decizia Primăriei m. Chișinău nr. 102-L din 29.02.2000 s-a permis amplasarea de către SRL „AKM Veteran”, 100 gherete pentru comercializarea produselor de tutungerie în m. Chișinău, conform schemei coordonată cu Direcția Arhitectură și Urbanism. A fost expus designul fațadei gheretei împreună cu panoul publicitar, care constituie o operă compusă din gheretă, construcție mică de arhitectură cu acoperiș nestandard și publicitatea plasată pe ea. Axionov Vladimir este autorul designului. Reprezintă stilul de firmă și rezultă din emblemă, schița aspectului exterior, compoziția localului de comerț împreună cu panoul publicitar iluminat, adică designul gheretei exprimat în

formă concretă. Este operă de artă aplicativă, concomitent utilizabilă și decorativă. În așa stare se utilizează din anul 2000 până la momentul actual. AGEPI a eliberat la 27.10.2004 Certificatul de înregistrare a obiectelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe seria DS nr. 552/880 pentru „ТАБАЧНЫЙ КИОСК” operă arta plastică. A înregistrat în Registrul de Stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe ca titular a drepturilor nepatrimoniale pe Axionov Vladimir și titular a drepturilor patrimoniale „AKM Veteran” SRL. Sunt bine cunoscute gheretele societății datorită exteriorului și produselor certificate. Au apărut însă în m. Chișinău 17 gherete ale pârâtului identice cu cele ale „AKM Veteran” după forma și mărimea construcției; locul amplasării vitrinelor; numărul, mărimea și exteriorul ferestrelor; locul amplasării ușilor, înălțimea lor; cu urne identice; asemănătoare sunt culorile gheretelor și de pe panoul publicitar; nu diferă nici produsele și dislocarea lor la vitrină. Este imposibilă deosebirea gheretelor și procurând produse de tutungerie din gheretele pârâtului, consumatorii sunt siguri că le procură din gheretele „AKM Veteran”.

Consideră, că fiind titulari al drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale asupra designului gheretei de tutun cu panou publicitar, sunt îndreptățiți să ceară apărarea drepturilor de autor și drepturile conexe.

Reprezenranții SRL „Armfarm”, Cerches Eugeniu și Samburscaia Natalia, au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Au invocat, că nu a fost și nu este încălcat oarecare drept a AKM „Veteran” și Axionov Vladimir, inclusiv de autor și conexe. În realitate aceștia urmăresc scopul să obțină piața de desfacere prin înlăturarea altor agenți care comercializează produse de tutungerie în m. Chișinău. Drept confirmare constituie obținerea de AKM „Veteran” încă 25 de locuri pentru comercializarea produselor menționate, la cele 100 de care dispune, precum și adresarea în modul stabilit către organul competent pentru a mai obține astfel de locuri. Pretinde la o situație dominantă. Încalcă concurența loială, liberă și în limitele stabilite. Pentru că nu a acceptat condițiile care i s-au înaintat, se cere instanței judecătorești să dispună interzicerea comercializării. În realitate, la momentul înregistrării de AKM „Veteran” și Axionov Vladimir drepturilor de autor și conexe,

SRL „Armfarm” deja desfășura activitate de comercializare a produselor similare prin intermediul aceluiași gherete, care sunt larg răspândite.

De asemenea SRL „Armfarm” la 15.09.2005 a înaintat acțiune împotriva SRL „AKM Veteran”, Axionov Vladimir și AGEPI privind anularea Certificatului seria DS nr. 552/880 din 27 octombrie 2004 de înregistrare a obiectelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe.

Au invocat în acțiune și au explicat în ședința de judecată reprezentanții reclamantului, că SRL „Armfarm” desfășoară același gen de activitate ca și „AKM Veteran” SRL. Dispune de 17 gherete în m. Chișinău, produse de compania Hebo Yapi Ltd. Le-a procurat și le utilizează începând cu anul 2002. Tot de la această companie a procurat gheretele sale și SRL „AKM Veteran”. Sunt absolut identice. Pot fi dotate cu elemente suplimentare, inclusiv panouri publicitare de diversă formă.

Au mai indicat, că SRL „Armfarm” comercializează produse de tutungerie a ÎCS „British American Tobacco-Moldova” SRL și are obligația de a asigura publicitatea acestor produse. Dreptul de autor la designul panoului publicitar amplasat pe gheretele SRL „Armfarm”, aparține ÎCS „British American Tobacco-Moldova” SRL, care a depus la 19.01.2004, adică cu nouă luni până la eliberarea certificatului seria DS nr. 552/880 din 27 octombrie 2004, cerere către AGEPI de înregistrare a modelului industrial. Tot acest panou publicitar a fost oferit și SRL „AKM Veteran” și se utilizează de ultimul. Urnele pentru gunoi de asemenea sunt procurate de la alt producător; atât de SRL „Armfarm”, cât și de SRL „AKM Veteran”. Din aceste motive gheretele SRL „AKM Veteran” și cele ale SRL „Armfarm” coincid după culoare, parametrii dimensionali, contururi, amplasare a vitrinei, a ferestrelor, a ușilor, a materialului din care s-au produs. Altfel nici nu poate fi, deoarece toate au fost procurate de la compania turcă „HEBO YAPI Ltd”. Panourile publicitare pentru SRL „AKM Veteran” și pentru SRL „Armfarm” sunt oferite de producătorii produselor de tutungerie și ambii sunt obligați să le publice. Se reclamă produsele de tutungerie. Denotă aceste circumstanțe că Axionov Vladimir nu este nici autorul gheretei, nici a panoului publicitar și nici a urnelor. Nu putea fi înregistrat dreptul menționat asupra designului gheretei sau a panoului publicitar, separat sau în ambianță, integral sau numai din anumite părți, inclusiv fațada la care s-a făcut

referire. Nici inscripția informativă de pe gherete cu mențiunea cu-i ele aparțin și care anume produse se comercializează, nu oferă dreptul înregistrat prin Certificatul respectiv.

Consideră, că prin înregistrarea drepturilor de autor și conexe sunt încălcate drepturile SRL „Armfarm” de a-și desfășura activitatea prin rețeaua de gherete menționată cu panou publicitar.

Reprezentantul AGEPI, Olga Belei, în ședință a cerut respingerea acțiunii înaintată de SRL „Armfarm”. A invocat, că a fost înregistrat opera de artă plastică „ТАБАЧНЫЙ КИОСК” la cererea lui Axionov Vladimir, care a prezentat setul de materiale necesare conform prevederilor hotărârii Guvernului R.M. nr. 901 din 28.09.2001. Nu au fost temeiuri pentru a refuza înregistrarea deoarece erau toate condițiile obligatorii pentru astfel de înregistrare. Temei pentru anularea certificatului nu este.

Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 27.10.2005, ambele pricini au fost conexate într-un singur proces.

Ascultând participanții la proces, verificând argumentele invocate întru susținerea pozițiilor în raport cu circumstanțele stabilite ale pricinii, instanța judecătorească consideră că acțiunea SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir nu este întemeiată și necesită respinsă, iar cererea SRL „Armfarm” urmează a fi admisă, reieșind din următoarele.

S-a constatat cu certitudine în pricină prin declarațiilor reprezentanților SRL „AKM Veteran”, a lui Axionov Vladimir și SRL „Armfarm”, precum și prin materialele anexate la dosar, că ambii acești agenți economici activează pe teritoriul m. Chișinău de mai mulți ani. De asemenea s-a constatat că gheretele și designul lor, folosite de ambele aceste persoane juridice aparține, a fost elaborat de compania turcă HEBO ZAPI Ltd. Ambii agenți au procurat aceste gherete și le utilizează fără oarecare modificări a exteriorului.

Astfel, SRL „AKM Veteran” și SRL „Armfarm” comercializează produse de tutungerie prin rețeaua acestor gherete, larg răspândite, cu mult înainte de înregistrare a dreptului de autor și drepturilor conexe care se contestă.

De asemenea s-a constatat în pricină, că panoului publicitar amplasat pe gherete a fost elaborat de compania ÎCS „British American Tobacco-Moldova” SRL, autori fiind L. Casumova și V. Balaniuc și rezultă din cererea de înregistrare a modelului industrial. Aceste panouri au fost oferite ambelor societăți și le utilizează.

Menționează instanța judecătorească, că în conformitate cu prevederi art. 4 a Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, din faptul procurării obiectului nu rezultă faptul investirii posesorului acestui obiect cu careva drepturi de autor.

În fond, reprezentanții SRL „AKM Veteran” și a lui Axionov Vladimir au declarat, că nu se pretinde la dreptul de autor asupra gheretelor și panourilor publicitare, dar se pretinde la protejarea operei de artă plastică aplicativă compusă din designul fațadei gheretei cu panoul indicat, iar Certificatul seria DS nr. 552/880 din 27.10.2004 confirmă înregistrarea dreptului de autor nu asupra gheretei și panoului, dar asupra designului gheretei și a panoului publicitar în modul în care se utilizează.

Reține însă instanța, că în conformitate cu prevederile art. 3, 6-10; 13 a Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, autor este persoana fizică prin a cărei muncă creatoare a fost creată opera. Dreptul de autor asupra operei rezultă din însuși faptul creării acestei opere. Protejează opera creației intelectuale în domeniul artei, exprimată într-o anumită formă obiectivă ce permite a o reproduce. Obiectul dreptului de autor constituie opera de artă plastică exprimată prin imagini de desen, schiță, tablou, plan, desen tehnic. Se extinde asupra artei aplicative, asupra soluțiilor artistico-arhitecturală atât în ansamblu, cât și asupra părții lor componente.

Indicând acestea, instanța consideră că nu a fost depusă muncă creativă intelectuală în domeniul respectiv prin instalarea la gheretă panoul publicitar. Nu poate constitui obiect al drepturilor de autor, în conformitate cu legislația în vigoare. Nu poate fi apreciată drept operă în sensul normelor indicate.

Instanța reține, că conform art. 13 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, dreptul de autor aparține alcătuitorului care a efectuat compilare, dar acest drept nu poate prejudicia drepturile autorilor operelor care au fost incluse în opera integrantă. De către SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir nu a fost prezentat nici un contract cu autorii operelor intergrate. Mai mult ca atât, compania ÎCS „British American Tobacco-Moldova” SRL a depus cererea de chemare în judecată și

a solicitat anularea certificatului seria DS nr. 552/880 din 27.10.2004 privind înregistrarea dreptului de autor și drepturilor conexe, deoarece în certificatul dat este folosit integral obiectul dreptului de autor care-i aparține.

Conform Certificatului seria DS nr. 552/880 din 27.10.2004 privind înregistrarea dreptului de autor și drepturile conexe, care potrivit art. 8 al. 4 a Legii menționate nu se consideră prezumția paternității, se protejează operă de artă plastică integrată. În temeiul art. 19 a Legii, o asemenea operă poate fi admisă la înregistrare, dar numai în baza unui contract încheiat cu autorul sau cu succesorii în drepturi. Prin hotărârea Guvernului R.M. nr. 901 din 28.09.2001 însă se prevede prezentarea de către solicitant, pentru înregistrarea operei compilate, contractul încheiat cu autorul sau cu succesorii în drepturi, care AGEPI nu a fost prezentat și nici nu l-a solicitat.

Întru demonstrarea dreptului de autor reprezentanții SRL „AKM Veteran” și a lui Axionov Vladimir au menționat, că designul gheretelor îl folosesc încă din anul 2000 și au confirmat aceasta prin fotografiile gheretelor.

Însă instanța consideră că SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir au dreptul la folosirea obiectului care îi aparține legal, dar publicarea fotografiilor gheretelor în ziare și reviste nu pot servi ca dovadă a apariției dreptului de autor. Aceste poze nu confirmă faptul creării designului de către Axionov Vladimir și înzestrarea „AKM Veteran” SRL cu careva drepturi patrimoniale.

Instanța reține că, conform art. 9 și 10 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, autorului sau altui titular al dreptului de autor, îi aparține dreptul exclusiv la valorificarea operei în orice formă, prin orice procedeu. Deci, Axionov Vladimir și firma „AKM Veteran” SRL nu poate pretinde la dreptul de autor asupra operei integrate fără consământul posesorului drepturilor de autor folosite la crearea operei integrate.

De asemenea Axionov Vladimir nu poate pretinde la dreptul de autor asupra operei integrate deoarece potrivit art.18 al Legii, drepturile personale (morale) asupra operei create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu, date de patron sau a îndatoririlor de serviciu (opera de serviciu), aparțin autorului operei de serviciu. Deci dreptul de autor îi aparține unei alte persoane care a fost angajată prin contract. Reprezentanții „AKM Veteran” SRL și Axionov Vladimir au confirmat că designul

care se pretinde ca artă plastică aplicativă aparține unei alte persoane, angajate prin contract. Deci, Axionov Vladimir nu a depus munca creativă intelectuală în domeniul respectiv prin instalarea la gheretă a panoului publicitar. Nu este alcătuitor al unei astfel de opere. Ideea de creare a unui asemenea design a gheretei poartă caracter informațional și în conformitate cu art. 7 al Legii protecția dreptului de autor nu se extinde asupra ideii ci numai asupra formei de exprimare.

Întru întemeierea concluziilor expuse în baza normelor legii materiale indicate, instanța judecătorească consideră că lipsesc condițiile pentru înregistrarea dreptului de autor, prin singur faptul că „AKM Veteran” SRL a procurat gheretele, nu rezultă posibilitatea investirii în dreptul de autor. Nefiind autorul gheretei și a panoului publicitar, nu beneficiază de dreptul de a se considera autorul lor în ambianță, numind-o design. Nu sunt temei pentru a fi înregistrat dreptul de autor prin indicarea ca operă. Ambii agenți economici, procurând obiecte înzestrați cu dreptul de autor au dreptul la folosire acestor și nu au dreptul, fără consimțământul posesorului drepturilor de autor folosite la crearea operei înregistrate, să înregistreze această operă pe numele său, dar înregistrarea efectuată se consideră ilegală.

Mențiunea firmei „AKM Veteran” SRL precum că SRL „Armfarm” repetă întocmai designul, dislocarea producției în vitrină, culorile gheretei se resping de instanță, deoarece, în conformitate cu contractele anexate la dosar, compania SRL „Armfarm” este obligată să respecte condițiile dictate de furnizorii săi. Instanța conchide că diferența între gheretele firmelor „AKM Veteran” SRL și SRL „Armfarm” se datorează inscripțiilor care indică apartenența acestor gherete și este suficientă pentru distinctivitate.

Din cele relatate, nu este întemeiat argumentul că s-a violat dreptul de autor și drepturile conexe. Lipsește temei pentru ocrotirea dreptului pretins în conformitate cu prevederile art. 37 și 38 al legii.

Prin art. 6 și 8 al legii cu privire la protecția concurenței, se interzice agenților economici cu situația dominantă pe piață, orice acțiuni ce duc sau pot duce la limitarea concurenței, la lezarea intereselor și drepturile altor agenți economici prin plasarea în situații discriminatorii sau nefavorabile, impunerea condițiilor, crearea obstacolelor în desfășurarea activității, răspândirea informației neveridice și

neautentice, care pot dăuna material și prejudicia reputația. Prin înregistrarea la 27.10.2004 a dreptului de autor asupra desinului gheretei cu panou publicitar, ambele procurate și care au aspect exterior concret, se folosesc de lungă durată inclusiv de SRL „Armfarm” și sunt bine cunoscute, se urmărește scopul împiedicării activității altor persoane, interzicerea ilegală în folosirea acelorași gherete. Instanța menționează, că înregistrarea efectuată de către SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir nu numai pune alți agenți economici în situație discriminatorie, dar și încalcă drepturile autorilor și titularilor drepturilor patrimoniale.

Mențiunea, că SRL „Armfarm” nu este autorul gheretelor, a panoului publicitar sau a designului gheretei specificat în Certificatul seria DS nr. 552/880 din 27.10.2004 privind înregistrarea dreptului de autor și drepturilor conexe, nu este titularul drepturilor patrimoniale sau nepatrimoniale și respectiv, nu are împuternicirea să înainteze acțiunea, instanța o respinge. Nu s-a făcut în ședință referire la normă procedurală concretă pe care s-ar întemeia. Se confirmă că prin Certificat s-a recunoscut opera de artă plastică „Табачный киоск» pe care îl folosește de mai mulți ani, iar titularii înregistrării pretind în baza acestui Certificat la apărarea drepturilor de autor și drepturilor conexe, inclusiv prin interzicerea utilizării gheretelor. În aceste împrejurări instanța consideră că SRL “Armfarm” este interesată în apărarea drepturilor și intereselor sale. Nu-i poate fi îngădit accesul la justiție și în revendicarea apărării dreptului încălcat.

Din cele relatate, conform art. 237, 240, 278 CPC, art. 25-27 a Legii contenciosului administrativ, instanța judecătorească,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Admite acțiunea SRL “Armfarm” către “AKM Veteran” SRL, Axionov Vladimir și AGEPI.

Anulează ca ilegal Certificatul seria DS nr. 552/880 din 27 octombrie 2004 a AGEPI, privind înregistrarea “Табачный киоск” operă de artă plastică în Registrul de Stat a operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe, titular al drepturilor nepatrimoniale Axionov Vladimir și titular a drepturilor patrimoniale „AKM Veteran” SRL.

Respinge ca neîntemeiată acțiunea SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir către SRL „Armfarm” privind apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, obligarea încetării utilizării designului, încasarea compensației și repararea prejudiciului moral.

De încasat solidar taxa de stat de la SRL „AKM Veteran” și Axionov Vladimir în mărime de 90 (nouăzeci) lei.

Hotărârea este definitivă, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în 15 zile.

Președintele ședinței, judecător

Pruteanu Victor